

Conte íber

"EN TEMPS DELS CONTESTANS..."

DIDÀCTICA
MARQ

ELS CONTES DEL
MARQ

6ª Edició
curs 2012-13

MARQ
MUSEO ARQUEOLÓGICO DE ALICANTE

C.P. SANTO DOMINGO
5º E. PRIMÀRIA

Els projectes educatius per als centres escolars han estat presents entre les activitats a realitzar pel Departament de Didàctica de la Fundació MARQ. “Els contes viatgers del MARQ” ha estat un dels projectes més interessants que el Museu ha desenvolupat i ha facilitat que molts escolars coneguen les diferents èpoques històriques d’una forma divertida, de manera que s’ha convertit en una eina d’aprenentatge per a tota la classe.

L’objectiu és aconseguir que el MARQ compte amb una oferta formativa important i genere recursos i estratègies que facen més ric el procés d’ensenyament i aprenentatge dels escolars.

En aquesta 6ª edició vos presente el conte guanyador d’Educació Primària **“EN TEMPS DELS CONTESTANS”** que ha realitzat l’alumnat de 5é de Primària del C.P. SANTO DOMINGO d’Alacant. En el relat ens parla de les vivències dels habitants d’un poblat iber i de la visita que reben d’un vaixell fenici. La història ens permet conèixer la forma de vida d’ambdues cultures.

Amb aquest treball es posa de manifest l’interés de tota la comunitat educativa per participar-hi i ampliar els llaços existents entre el Museu Arqueològic i els nostres escolars. Enhorabona per la qualitat del treball i vos anime a tots que continueu per aquest camí.

Felicitats

Luisa Pastor Lillo
Presidenta de la Diputació d’Alacant

Conte íber

“EN TEMPS DELS CONTESTANS...”

En temps remots, damunt d'un altiplà, hi havia un poblat íber fortificat per una muralla. Les cases eren blanques, amb teulades de palla, espart i canyes. Estavem construïdes amb adobs sobre un sòcol de pedra, del que sobreeixia un pedrís en el que els veïns s'asseïen durant les nits d'estiu a xarrar prenent la fresca mentre els xiquets jugaven.

La seua situació era estupenda. Des de qualsevol punt de la muralla es veia una gran extensió de terreny. Per una part es veien els camps de cultiu amb oliveres, cereals, lli, vinyes... pastors cuidant els seus ramats, apicultors recol·lectant la mel i camperols domesticant cavalls per a servir com animals de tir o per als combats. A la llunyania es veien muntanyes amb espessos boscos de pins, garrofers, alzines i ginebres. D'altra banda si miràvem s'observava no molt lluny la costa. A ella arribaven amb freqüència vaixells grecs i romans per al comerç o amb intenció de proveir-se d'aigua i vitualles per a la qual cosa junt al mar havien construït aljubs i magatzems d'aliments. Un grup de famílies de pescadors es traslladaren a viure allí de forma permanent.

Era una ciutat amb molta activitat. Els habitants dels poblats dels voltants s'apropaven a intercanviar els seus productes o a comprar peix. Es podien veure parades de terrissers que oferien cànters per a transportar aliments, àmfores per a emmagatzemament, atuell i olles; orfebres que elaboraven braçalets, polseres, collars, diademes, fibules i arracades; curtidors i artesans del cuir que oferien peces de cuir, regnes per a les cavalleries, cascos per a la guerra protegits amb espart i escuts; pescadors que venien peix fresc i saladures; apicultors que mostraven a més de riques mels, veles per il·luminar les cases; hortolans que oferien fruites i verdures fresques; agricultors amb parades d'herbes per a fer infusions i curar malalties; teixidors que amb els seus telers elaboraven peces d'abric fetes amb llana o túniques de lli; ferrers feient solliferrum, falcates, gladis i ganivets.

Era un lloc bulliciós en el que es mesclaven gentes de llocs molt llunyans amb els habitants del lloc i que intentaven entendre's amb gestos practicant el bescanvi o usant monedes.

L'accés a la part alta del poblat no era fàcil. Excavaren en la roca un camí empinat, però a l'hora de pujar els carros carregats resultava molt difícil. Després de pensar molt, trobaren la solució posant un sistema d'estaques que anaven introduint en les parets de la roca i així, poquet a poquet es feia més fàcil la tasca.

Els seus habitants eren persones tranquil·les, amables i tolerants. Anaven vestits amb túniques elaborades amb lli i calçat d'espart. Les dones portaven una toca en el cap, subjecta amb diademes. Les agradava posar-se polseres i bragalets.

Un dia, com qualsevol altre, el sentinella de la ciutat albirà la silueta d'un vaixell. Donà la veu d'alarma. Per la forma, en aquesta ocasió es tractava d'un vaixell fenici birreme. Tenia enormes veles quadrades, el seu casc estava pintat de colors vius i destacava en la proa un enorme mascaró i dos ulls per atemorir a l'enemic. Amb les seues dues fileres de remers solcava les ones velogment.

Igual que en altres ocasions, els habitants de la ciutat es prepararen per a baixar a la costa seguits d'una nombrosa colla de xiquets atrets per la novetat.

Els mariners venien assedegats i famolencs. A més en els seus rostres es percebia una expressió de por. Els seus vestits eren molt diferents. Al contrari dels colors clars dels ibers, ells vestien colors vius, calçat nugat amb cuir, barrets...

Es comunicaven amb gestos perquè no tenien el mateix idioma. Donaren a entendre que estaven malalts i no els havien fet efecte les pòcimes, les herbes i els remeis que portaven a bord.

Es va oferir el xaman del poblat per a resoldre la situació. Els aplicaren els nous remeis i milloraren, però succeí una cosa inesperada. Un dels caps del poblat que havia mantingut contacte i havia participat en negociacions en ocasions anteriors, es va contagiar de l'estranya malaltia. Li comengaren a eixir úlceres i la febre no desapareixia. No li feien efecte les infusions i els empastres que li aplicaven, fins que passada una setmana, després de molt de sofriment, va morir.

Els fenicis se sentien culpables pels gestos i comentaris dels habitants del poblat. Es van viure moments de tensió. Alguns eren partidaris de la seua expulsió immediata; altres, inclús volien fer-los pagar amb la seua vida, altres, pensaven abocar-los al mar. Tot es va resoldre amb la idea que tingué un mariner de regalar a la ciutat la imatge d'una deessa fenícia que ells veneraven . Es tractava d'un peveter amb la imatge d'una dona.

Va començar la cerimònia d'incineració. Colocaren al difunt sobre la fira funerària envoltat dels seus objectes personals. Al voltant es col·locaven la família i els acompanyants, així com els fenicis. S'escoltaven plors, crits i lamentacions. Quan el cadàver va desaparèixer, arreplegaren les seues cendres, doblegaren el soliferrum i les soterraren junt als seus objectes personals.

Aquest moment de confusió fou aprofitat per un grup de xiquets, que molt curiosos van anar a visitar el vaixell. Es ficaren en els cellers i comengaren a obrir les àmfores, els cofres i els atuells que portaven. Transportaven tints aconseguits picant petxines demúrices amb les que obtenien colors des del rosa fins al púrpura, gots de vidre de colors brillants i granadura molt apreciada pels diferents pobles amb els que comerciaven.

Acabat el ritual, s'acomiadaren i el vaixell salpà rumb sud-oest. Ningú trobà a faltar els xiquets fins que es va fer de nit. Es va estendre el pànic. Uns pensaven que s'haurien perdut pel camp, perquè no era la primera vegada que se n'anaven sense permís; altres pensaven que s'haurien ofegat perquè els agradava veure com els pescadors reparaven les xàrcies i classificaven el peix; altres, en canvi, s'inclinaven pel segrest perquè desconfiaven de les intencions dels fenicis.

Passaren varios dies i els xiquets seguien sense aparéixer.

TRIA EL TEU PROPI FINAL

1.- Es va desencadenar una tempesta amb fots vents, onatge enorme, pluges torrencials, rajos i trons ensordidors. El cel es posà negre i el vaixell va haver d'atracar a l'illa de Tabarca.

Un dia, uns pescadors quan estaven pescant, veieren que des de la costa els feien senyals que no sabien interpretar. Veien reflexos i moguts per la curiositat, s'aproparen. Amb gran sorpresa descobriren als xiquets que van ser tornats a les seues famílies.

Tota la ciutat els va rebre amb gran alegria i celebraren festes amb músiques i danses.

2.- El vaixell s'atascà en una illa. Els xiquets aconseguiren desembarcar sense ser vistos. S'emportaren monedes i pedres precioses. Es refugiaren en uns abrics rocossos amagats de les mirades dels vaixells.

Van veure en la llunyania uns pescadors. Els van fer senyals amb els seus braçalets i s'aproparen per al rescat. Com portaven massa càrrega s'afonaven i van haver de soltar-la.

El primer que volien era arribar a les seues cases i dient a les seues famílies que estaven bé, però què no volien renunciar al tresor. Decidiren collir unes barques, bussejar i recatar-lo. Tots es van fer molt rics.

3.- A més dels xiquets, també havia desaparegut la família del xamán. Se n'havien anat voluntàriament perquè volien provar fortuna en altres terres i aprendre noves pòcimes i tècniques de curació.

Quan registraren la casa del xaman veieren una nota en la que explicava les raons per les que havia abandonat el poblat i la intenció de tornar passat un temps. També explicava la forma d'encunyar monedes, i la de fabricar tints per aconseguir color púrpura per a les vestidures, que ell havia après d'altres visitants del poblat amb els que havia intercanviat pòcimes.

Els seus veïns, encara que els trobarien a faltar, agrairen els secrets que els havia revelat.

HAN PARTICIPAT EN L'ELABORACIÓ DEL CONTE

5º A

Andrés Afán de Ribera
Laura Apostólico
Selva Dobes
Carlos Fito
Joshua Gómez
Jhon Mario Jarque
Nahuel López
Miguel Ángel Mejía
Del.Lal Mohamed-Fadel
Adrián Oncina
Gabriel Oncina
Juan Oncina
Carmen Sala
Julia Sanjuán
Álvaro Sendra
Inés Simón
Lucía Simón
Víctor Toral

Tutora de 5º A:

Teresa de J. González

Professora de Valencià :

Abundia Fernández Rodríguez

5º B

Izan Álvarez
Jorge M. Aquino
Alfonso D. Burckhard
Víctor M. Castillo
Beneranda Fernández
Alba García
Alejandro Gualda
Marco Guidi
Candelas Leante
Francisco Maestre
Nerea Marin
Carlos Piqueras
Patricia Ríos
Miguel A. Robles
Muna Sidi
Pablo Simón
María Torres
Francisco J. Zerón

Tutora de 5º B:

Pilar de Pablo Sanz

CRÈDITS

Director Gerent Fundació MARQ:
Francisco Sirvent Belando

Director Tècnic MARQ:
Manuel Olcina Doménech

Director d'Exposicions MARQ:
Jorge A. Soler Díaz

Textos i Contes Originals:
C.P. SANTO DOMINGO 5º E. PRIMARIA

Gabinet Didàctic:
Rafael Moya Molina
Gema Sala Pérez
Chema Galán Boluda

Disseny i maquetació:
Lorena Hernández Serrano

Traducció en valencià:
David Azorín Martínez. Departament de Formació.
Diputació d'Alacant

Imprès per:
Impremta Provincial - Excma. Diputació d'Alacant

MARQ
MUSEO ARQUEOLÓGICO DE ALICANTE

